

မှတ်တမ်းမံမံ ဟါ မ် ကွံလ အတ်အုန်ကီ အပူါခါ.

မှတ်တမ်းအုန်ကီပန်ဃုတ်တစိတ်လီတတ်
အိန်ကဒုအလီ,တမ်ကဆီကွတ်တမ်
တမှတ်ထိဒိန်အတ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးခါ.

ဃုသုဉ်ညါမှတ်ကဘဉ်ကွတ်ဟုတ်လီနမီလ
စိန်အပူါမှတ်မနုလဲဉ်နုဉ်တကွတ်.

areyoucovered.vic.gov.au

တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်
လၢလံာ်တီၤလံာ်မိၤတဘျီအံၤမ့ၢ်တၢ်ပညိၣ်ဃာ်အီၤလၢထီၣ်
ရီၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်တဘျီ
သန့ထီၣ်သးလၢတၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်အတၢ်မ့ၢ်
တၢ်တီၤအဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်. တမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်ကျိၤနီၢ်ဒီးတပညိၣ်
လီၤလၢကမၤပျဲၤသဲးစးလၢအအိၣ်ဝဲမ့ၢ်တမ့ၢ်ကျိၤစ့တၢ်
ဟ့ၣ်ကူၣ်ဒီးတမ့ၢ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဃုာ်နီၢ်တဂၤတၢ်အိၣ်
သးမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်.
ဖဲနမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤဘၣ်ထွဲဒီးနီၢ်တဂၤတၢ်အိၣ်
သးတဖၣ်အခါ, ဝံသးစူၤကွၢ်ဃုာ်သဘျီအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်
တက့ၢ်. တၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါကိးမံၤဒဲးလၢတၢ်ကမၤလီၤတံၢ်
လံာ်တဘျီအံၤအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤဒီးအတၢ်လၢတၢ်ပျဲၤဒီး
တၢ်ကွၢ်သတြဲၤဝဲဒၣ်လုး(ခ)န့ၣ်တၢ်ထၢန့ၣ်အီၤဒဲးမုၢ်နီၤလၢ
အဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤန့ၣ်လီၤ

မုၢ်နီၤလၢတၢ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤ - 2025

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါလၢအအိၣ်လၢကျိၤအဂၤတ
ဖၣ်အပူၤန့ၣ်, လဲၤဘၣ်ဆူ **areyoucovered.vic.
gov.au** တက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၢ်တဖၣ်

ဘၣ်မနုၤအယိၣ်ဟံၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်အကါဒိၣ်လဲၣ်.	4
မ့ၢ်တၢ်ကကတိၤတၢ်အုၣ်ကီၤဒဲလဲၣ်	6
ဘၣ်စးထီၣ်ဖဲလဲၣ်	8
အပတီၢ် 1 - သ့ၣ်ညါနတၢ်လီၤပျံၤတဖၣ်တက့ၢ်	9
ဘၣ်မနုၤအယိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်ညါနတၢ်လီၤပျံၤလဲၣ်	9
ဒိတၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤပူၤကွၢ်အသိးတၢ်လီၤပျံၤတဖၣ်ဆီတလဲအသး	9
အပတီၢ် 2 - သ့ၣ်ညါနတၢ်အပူၤတဖၣ်တက့ၢ်	10
တၢ်အပူၤလၢကလၢကတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်	10
ပီးလီၤတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်အုၣ်ကီၤ	11
အပတီၢ် 3 - သ့ၣ်ညါနတၢ်ကျၢၢ်ဘၢတက့ၢ်	12
မ့ၢ်အူၤအတၢ်ကျၢၢ်ဘၢ	12
ကလံၤမ့ၢ်ဒီးထံဒိၣ်အတၢ်ကျၢၢ်ဘၢ	12
တၢ်အုၣ်ကီၤခံကလုာ်	13
တၢ်သံကွၢ်လၢကသံကွၢ်ပူၤအုၣ်ကီၤတၢ်တဖၣ်	14
ဖဲမၤသီထီၣ်ကွၢ်နီၤဖိလစံၣ်အခါဘၣ်သမံသမိးမနုၤလဲၣ်	15
မ့ၢ်တၢ်ကထီၣ်သတြီၤတၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်ဒဲလဲၣ်	16
အပတီၢ် 4 - သ့ၣ်ညါမ့ၢ်တၢ်ကယုကဒါတၢ်ဒဲလဲၣ်တက့ၢ်	18
ဖဲတၢ်တတၢ်တနါတခါကဲထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.	18
မ့ၢ်နကလိၣ်ဘၣ်လံာ်တီၢ်မိဒဲလဲၣ်တဖၣ်လဲၣ်.	19
ဖဲနတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်ဟါမၤမ့ၢ်တမ့ၢ်ဟးဂီၢ်အခါဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.	19
ဖဲတၢ်ယုထီၣ်ကဒါတၢ်အဆၢကတီၢ်ဘၣ်မုၢ်လၢတၢ်မနုၤလဲၣ်	20
ဖဲနတၢ်ယုထီၣ်တၢ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤအခါ	22
ဖဲနတၢ်ယုထီၣ်တၢ်မ့ၢ်သမၤအီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်နသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးတၢ်အစၢလၢအဟဲထီၣ်န့ၣ်	22
ဖဲနမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤယုာ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်အခါ	22
ကွၢ်ယုတၢ်မၤစၢၤ	23
တၢ်မၤစၢၤယုာ်ဒီးနကျိၣ်စ့တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်	23
သဲစးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ကလီ	23
တၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအတၢ်ဆိၣ်ထွဲ	23

ဘဉ်မနုၤအသိဟံၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်အကါဒိၣ်လဲၣ်

လၢဘဲးထီၣ်ယါအပူၤ, တၢ်ကိၢ်ဆူၣ်ထီၣ်ဒီးမူခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤအတၢ်ကဲထီၣ်အသး
လၢအနးတဖၣ်န့ၣ်မၤဘဉ်ဒိဟံၣ်တဖၣ်အါထီၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဒီးဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဘဉ်န့ၣ်မၤညီလီၤတၢ်အိၣ်မူတၢ်တမံၤမံၤလဲၤကမၢ်အသးအခါသ့လီၤ.
ပုၤဘဲးထီၣ်ယါဖိအါတက့ၢ်အိၣ်ဒီးဟံၣ်ဒီးပီးလီၤတဖၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤ-သနၢ်က့ညီန့ၣ်တလၢဝဲဘဉ်. တၢ်အုၣ်ကီၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးသး
တၢ်မုၢ်ဒီးမၤစၢၤန့ၣ်ဂ့ၢ်အတၢ်အိၣ်သးဘဉ်လီၤက့ၤမဲၤဂီၢ်အုၣ်တၢ်အိၣ်သးတခါမၤဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးန့ၣ်ဝဲၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤအါတက့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ကျါၤဘၢအလၢအပွဲၤဘဉ်.

ပုၤဘဲးထီၣ်ယါဖိအါတက့ၢ်န့ၣ်ဝဲဒၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤလၢအလၢပွဲၤတခါလီၤ. သနၢ်က့ထဲဒၣ်
တတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကျါၤဘၢအလၢအပွဲၤလၢတၢ်ကညီၣ်ထီၣ်ကဒါဒီးတၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤအဟံၣ်ဖဲတၢ်တ
တၢ်တနါကဲထီၣ်ဝဲၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤမ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်ဒီးထံဒိၣ်အတၢ်လီၤပျံၤန့ၣ်ညီန့ၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဆဲး အီၤလီၤ

နဟံၣ်ကအိၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤအလီၢ်လၢနတသ့ၣ်ညါအီၤဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤဘဲးထီၣ်ယါဖိ 84 မျးကယၤ
လၢအအိၣ်လၢထံဒိၣ်အတၢ်လီၤပျံၤအိၣ်အါအလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဝဲလၢတၢ်လီၤပျံၤလၢအဂီၢ်စ့ၤလီၤ.

တၢ်ညီၣ်ထီၣ်ကဒါတၢ်အလဲန့ၣ်တၢ်ကဒွဲးတယၢ်ဘဉ်အီၤကီၤလီၤ

ထဲဒၣ်ဘဲးထီၣ်ယါဖိ 5၈အကျါ 1 ကဒွဲးတယၢ်တၢ်ဘဉ်ဘဉ်ဘဉ်ဘဉ်ဘဉ်မ့ၢ်အကညီၣ်ထီၣ်ကဒါအဟံၣ်အ
ဂီၢ်စ့ကလၢထဲလဲၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

နဟံၣ်ကီၤန့ၣ်လၢတၢ်အုၣ်ကီၤအဂီၢ်သ့လီၤ

တၢ်ညီၣ်ထီၣ်ကဒါတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်သ့ၣ်တြီၤကွၢ်ပုၤဆါဟ့ၣ်တၢ်တဖၣ်မၤစၢၤလီၤနဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်
အပူၤတဖၣ်တုၤ 20 မျးကယၤမ့ၢ်တမ့ၢ်အါန့ၣ်အန့ၣ်သ့လီၤ. သနၢ်က့, သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒၣ်လၢတမ့ၢ်တၢ်အုၣ်ကီၤ
အဖီလစံၣ်ခဲလၢဟ့ၣ်တၢ်ကျါၤဘၢဒီးဖီလစံၣ်လၢအပတီၢ်တခါဃီဘဉ်,ပၣ်ဃီတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လီၤဆီလၢ
ပီးလီၤလီၤဆီဆီတနီၤအဂီၢ်သ့လီၤ.

တၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်ကဲတၢ်လၢအဘၣ်သ့လီၤ

ထဲဒၣ်ပုၤဘဲးထီၣ်ယါဖိ 37 မျးကယၤန့ၣ်ပၢၢ်အတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်ကျါၤဘၢအလၢအပွဲၤ,ပုၤ 14 မျးက
ယၤစဲးလၢအဝဲသ့ၣ်တနီၤပၢၢ်ဝဲနီၤတစဲးဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါၤတခါအီၤဘဉ်တၢ်ဟံးန့ၣ်အီၤလၢ Insurance Market Analysis and Consumer Research – တၢ်ဟံၣ်ဖျါလဲၣ်ကတၢ်ခီဖျိ
Finity Consulting 2023 န့ၣ်လီၤ.

မၤကဲထီၣ်တၢ်တနၢ်အံၤတက့ၢ်

ကွၢ်သမံသမိးကဒါနဖီလစံၣ်,သ့ၣ်ညါနတၢ်လီၤပျံၤဒီးထီၣ်သတြီၤတၢ်ဃုထၢတဖၣ်လၢကဒိသဒါနဟံၣ်ဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

မှတ်တမ်းကတိတ်အုပ်ကိရိဒလံ

တၢ်လၢဟ့ၣ်အတၢ်အုပ်ကိရိဒလံအိၣ်ဒီးအကစၢ်ဒၣ်ဝဲအကျိၣ်လီၤ. တၢ်ကတိတ်မံၤတနီၤန့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်နကထံၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လီၤ.

1. **ပှ်မ့ၢ်အူအိၣ်ဆူအလီၤ**- တၢ်လီၤတခါလၢပှ်မ့ၢ်အူအိၣ်ဘၣ်ဒိတၢ်လၢညါမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးအါလၢကဘၣ်ဒိဒီးပှ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.

2. **ထံဒိၣ်ဆူအလီၤ**- တၢ်လီၤတခါလၢဘၣ်ဒိဘၣ်ထံဒိဒီးထံဒိၣ်ထီၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

3. **တၢ်ကျၢၢ်ဘၢ**- တၢ်စုလီၤခိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ပှ်မ့ၢ်လၢနမီၤစံၣ်ကျၢၢ်ဘၢအီၤ, တၢ်လီၤပျံၤလၢတၢ်အုပ်ကိရိဒလံအိၣ်ဒီးစ့အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါစ့လၢနဘၣ်တၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဂီၢ်လီၤ.

4. **စ့တၢ်အၢၣ်လီၤကဟ့ၣ်အပူၤ**- စ့အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလၢနဟ့ၣ်နပှ်မ့ၢ်အုပ်ကိရိဒလံလၢတနီၣ်စ့ၣ်စ့ၣ်လၢနကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

5. **တၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤ**- တၢ်ဒုးလဲၤတၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဖီလစံၣ်လၢဆူညါတနီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နကြၢၤဖးနတၢ်မၤသီထီၣ်က့ၤအတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဒီးသမံသမိးတၢ်ဆီတလဲတမံၤလၢလၢနကလိၣ်ဘၣ်အီၤလၢကမၤလီၤတၢ်နတၢ်ကျၢၢ်ဘၢန့ၣ်လီၤ.

6. **စ့ကဘၣ်ဟ့ၣ်**- စ့အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးလၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်ဖဲနမ့ၢ်မၤတၢ်ဃုထီၣ်တခါအခါန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တဘၣ်နကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့တၢ်ဃုထီၣ်တချုးတၢ်ကျဲၤမၤဘၣ်က့ၤတၢ်ဃုထီၣ်တခါန့ၣ်လီၤ.

7. **တၢ်တထၢန့ၣ်ဃုတဖၣ်**- တၢ်လၢတၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဖီလစံၣ်တကျၢၢ်ဘၢအီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

8. **တၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဖီလစံၣ်**- တနီၣ်တဘျီလံာ်ဃံးဃာ်လၢနဒီးနပှ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အုပ်ကိရိဒလံအဘၢၣ်စၢၤလၢအစံးတၢ်လၢအအုပ်ကိရိဒလံတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖီလစံၣ်တခါစ့ၣ်စ့ၣ်အိၣ်ဒီး ပီးလီတၢ်ထုးဖျါအတၢ်ဟံဖျါ (Product Disclosure Statement, PDS) လၢတၢ်ကြၢၤဖးအီၤမ့ၢ်ဒိသိးနသ့ၣ်ညါတၢ်မနုၤကျၢၢ်ဘၢနလဲၣ်ဖဲဖီလစံၣ်အတၢ်ဘျီတဖၣ်အီၤမၤတၢ်အဆၢကတိတ်န့ၣ်လီၤ.

9. **Product Disclosure Statement (PDS)**: လံာ်လၢပှ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အုပ်ကိရိဒလံတဖၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်န့ၣ်ဃုဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိးတၢ်ဘျီတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးဖီလစံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်လံာ်လဲၣ်အကါဒိၣ်ဒီးနကြၢၤဖးအီၤန့ၣ်လီၤ.

10. **တၢ်ဆါဟံၣ်အလုၢ်အပူၤ** ဖဲနမ့ၢ်ဆါဟံၣ်တနီၣ်အံၤအခါနဟံၣ်အလုၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်တမံၤဃီဒီးတၢ်လၢအကလၢနမ့ၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤလီၤဆီလီၤအသးဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤကဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးန့ၣ်လီၤ.

11. တၢ်အုၣ်ကီၤဟံၣ်ဖျိၣ် စ့အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွဲးအအါကတၢၢ်လၢနပှၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤကဟ့ၣ်ဖဲနမ့ၢ်မၤတၢ်ဃုထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢဟံၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအဂီၢ်,တၢ်အံၤမ့ၢ်စ့အအါကတၢၢ်လၢနပှၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤကကျါၣ်ဘၢဝဲလၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်က့ၤနဟံၣ်,ဒီးလၢပီးလီၤအတၢ်အုၣ်ကီၤဟံၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်စ့အနီၣ်ဂံၢ်အအါကတၢၢ်လၢတၢ်အုၣ်ကီၤဟံၣ်လၢတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.

12. တၢ်ဃုထီၣ်- ဖဲတၢ်ကဲထီၣ်အသးတခါဒ်သိးတၢ်စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးကဲထီၣ်အသးအခါန့ၣ်,ဒီးနကကွၢ်ဃုမၤန့ၣ်တၢ်လၢနတၢ်အုၣ်ကီၤအခိပန့ၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

13. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတက့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါ- ဖဲတၢ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤနတၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်,နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတက့ၢ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါတခါလီၤ. တၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤကကွဲးရဲၣ်လီၤတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်လၢအလိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒ်လၢတၢ်ကသမံသမိးတၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤလၢကမၤလီၤတၢ်တၢ်ကိးမံၤဒဲးလၢတၢ်လိၣ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်မ့တမ့ၢ်မၤပွဲၤက့ၤအီၤန့ၣ်တၢ်ကွဲးရဲၣ်လီၤအီၤလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါတဘျီအံၤအပူၤတချုးနဆဲးလီၤနမံၤန့ၣ်လီၤ.

14. တၢ်အၢၣ်လီၤကဟ့ၣ်တၢ်- တၢ်လၢနဒီးန့ၣ်ဘၣ်လၢနပှၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအအိၣ်ဖဲနတၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤအခါန့ၣ်လီၤ. နပှၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤကရဲၣ်ကျါတၢ်ကဘျီဘၣ်က့ၤမ့တမ့ၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်မ့တမ့ၢ်ဟ့ၣ်နၤဒီးစ့လၢနကစၢ်ကရဲၣ်ကျါအီၤန့ၣ်လီၤ. ဟ့ၣ်နၤဒီးစ့လၢတဘျီတခါတၢ်ကိးအမံၤဒဲးတၢ်ဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤစ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အၢၣ်လီၤကဟ့ၣ်တၢ်န့ၣ်အလုၢ်အပူၤန့ၣ်ထီၣ်ဘိတမ့ၢ်ဒဲးတၢ်အလုၢ်အပူၤလၢဖျါပူၤဘၣ်.

15. တၢ်တြီတၢ်- ပှၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤဘၣ်တဘၣ်ကဟံၣ်လီၤတၢ်တြီလၢတၢ်ကပူၤန့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်အသီလၢတၢ်ကဒိသဒါပှၤပူၤတၢ်အုၣ်ကီၤဖဲနဆၢၣ်တၢ်တတၢ်တနီၣ်ကကဲထီၣ်လီၤ,အဒိဒ်သိးပှၤမ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်,ထံဒိၣ်မ့တမ့ၢ်ကလံၤသဝံးတၢ်ကလီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ဘဉ်စးထီၣ်မဲလဲၣ်

မဲမ့ၢ်ဘဉ်ဃးဒီးဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်နဆိကမိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်နကဘဉ်စးထီၣ်မဲလဲၣ်န့ၣ်ဧါ.

လံာ်ဖိတဘျီအံၤကမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်ကနီၤဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤ,ဘဉ်မနုၤအဃိအကါဒိၣ်လဲၣ်, ဒီးနကအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်လၢအတုၤထီၣ်နတၢ်လိာ်ဘဉ်တဖၣ်အဂီၢ်နကမၤလီၤတၢ်အီၤဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

အကနီၣ်န့ၣ်ဒီးအပတီၢ်လွံၢ်ခါတဆိဘဉ်တဆိလၢနကမၤအီၤသ့လၢကဒိသဒါနဟံၣ်ဒီးမၤတၢ်ဃုထီၣ်တခါမဲအမ့ၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးအခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟံးန့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤလီၤဘဉ်ဃးအပတီၢ်တခါစုၣ်စုၣ်န့ၣ်ကမၤစၢၤလၢတၢ်ကရံၣ်ကျဲၤနဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤကညီဒိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

အပတီၢ်
1

သ့ၣ်ညါနတၢ်လီၤပျါ

အပတီၢ်
2

သ့ၣ်ညါနအပူၤတဖၣ်

အပတီၢ်
3

သ့ၣ်ညါနတၢ်ကျါၤဘၤ

အပတီၢ်
4

သ့ၣ်ညါမ့ၢ်တၢ်က ဃုထီၣ်ကဒါတၢ်ဒဲ
လဲၣ်တက့ၢ်

ဘဉ်မနုၤအပီနလိပ်သွပ်ညါနတ်လီပျံလဲၣ်

လၢဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤအပူၤ, "တၢ်လီပျံ"အဓိပညီမ့ၢ်ဝဲခွဲးယၢ်လၢတၢ်တတၢ်တနီတခါ,အဒိဒ်သိးထံဒိၣ်,ကလံၤမ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်မၤဘၣ်ဒိနဟံၣ်သ့လီၤ.

နတ်လီပျံမၤတၢ်တၢ်လၢနတ်အုၣ်ကီၤကြးကျါၣ်ဘၢဝဲဒၣ်န့ၣ်သ့လီၤ. ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဆိးလၢထံဒိၣ်ဆူၣ်အလီၢ်ကဝီၤတခါအပူၤန့ၣ်, မၤလီၤတၢ်နတ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်ကျါၣ်ဘၢဝဲဒၣ်ထံဒိၣ်န့ၣ်တကွာ်. ဒီးဖဲနမ့ၢ်အိၣ်လၢမ့ၢ်မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်ဆူၣ်တခါအလီၢ်န့ၣ်,မၤလီၤတၢ်နတ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်ကျါၣ်ဘၢတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဘၣ်ထွဲဒီးပျံမ့ၢ်မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်,တမ့ၢ်ထံဟံၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်န့ၣ်တကွာ်.

ဒ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၣ်ပူၤအသိးတၢ်လီပျံတဖန်ဆိတလဲအသးလီၤ

ဒ်ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဒီးမ့ၢ်ခိၣ်ကလံၤသီၣ်ဂီၤဆိတလဲအသးအသိး, နတ်လီပျံတဖန်စ့ၢ်ကိးဆိတလဲလီၤ.

ဟံၣ်လၢနပူၤအီၤအပူၤကွံာ် 15 နံၣ်န့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်လီပျံလၢအဆိးလၢပျံမ့ၢ်မ့ၢ်အုၣ်အိၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ထံဒိၣ်အဂီၢ်သန့ကွာ်တၢ်လီပျံတဖန်ဒ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၣ်ပူၤအသိးအါထီၣ်သ့လီၤ. တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်နမူဒါလၢတၢ်ကသ့ၣ်ညါတၢ်လီပျံတဖန်လၢအမၤဘၣ်ဒိနဟံၣ်လၢတနီၤအံၤသ့တဖန်န့ၣ်လီၤ.

မၤလိန့ၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်လီပျံလၢအအိၣ်ဘူးဒီး

နၤတကွာ်-

www.areyoucovered.vic.gov.au

1. **ဆဲးကျိးဘၣ်** နကီၣ်ကးကရၢလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ဟံၣ်ကဝီၤ,တၢ်သူဟံၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးလၢအအိၣ်ဟံၣ်တဖန်အဂီၢ်တကွာ်.
2. **ဆဲးကျိးဘၣ်** နတၢ်ဖိၣ်န့ၣ်တၢ်အတၢ်ရဲၣ်ကျါၣ်ပၤဆၢအပဒိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဘၣ်ထွဲဒီးထံဘီကျိၤအသနူတဖန်,ထံပတီၢ်တဖန်ဒီးထံဒိၣ်အဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤန့ၣ်တကွာ်.

တၢ်အပူလၢကလၢ်လၢတၢ်ကသုၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

နတၢ်အုၣ်ကီၤကဘၣ်ကျၢၢ်ဘၢနီၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးလၢနကလိၣ်ဘၣ်အီၤလၢတၢ်ကသုၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သုၣ်ထီၣ်ကဒါဟံၣ်တဖျါၣ်လၢအပူၤကွံၢ် 10 နံၣ်န့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်အပူၤကစၢၤဒိၣ်န့ၣ်တၢ်သုၣ်ထီၣ်ကဒါဟံၣ်လၢမုၢ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအခါဒၣ်လၢ်, မ့ၢ်အကလၢပွဲၤလၢတၢ်ကသုၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်ဖဲနဆၢၣ်တၢ်တတၢ်တနီၤမၤဘၣ်ဒိတၢ်အခါန့ၣ်ဒါ. မ့ၢ်နဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤသီထီၣ်တၢ်သုၣ်ထီၣ်အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တဖၣ်, တၢ်တၢ်တၢ်အလီၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီးပီးလီၤအပူၤဒိၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဒါ. တၢ်ကမၤလီၤပျီၢ်ကွံၢ်ဟံၣ်, တၢ်မၤကဆိ, တၢ်သုးကွံၢ်ကအဲးစပဲးစတီး(စ), ကိၣ်ကးကရၢအလဲဒီးတၢ်တုၤထီၣ်တၢ်သုၣ်ထီၣ်အဂီၢ်ဒီး ပုၤထီၣ်ဒွဲးဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်မၤစၢၤအဂီၢ်အပူၤအဂၤကအိၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ဘၣ်တဘၣ်နကလိၣ်ဘၣ်တစိၢ်တလီၢ်တၢ်အိၣ်ကဒုဖဲသုၣ်ထီၣ်ကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

အဲၣ်ဒီးသွပ်ညါမ့ၢ်တၢ်သုၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်ကလၢ်စ့ထဲလဲၣ်န့ၣ်ဒါ.
လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် www.areyoucovered.vic.gov.au

ပီးလီတဖန်အဂီတင်အုန်ကီ

ပီးလီတဖန်အဂီတင်အုန်ကီကျါဘျာနဟံဉ်ဃီပီးလီတဖန်ဖဲအမ့တဘဉ်ဒီဘဉ်ထံးဟါမံမ့တမ့တင်ဟုဉ်န့အီအခါန့ဉ်လီၤ. မၤလီၤတံးန့ပီးလီအတင်အုန်ကီကျါဘျာတင်အလဲလၢတင်ကမၤပွဲၤကွၤတင်လၢအမ့တင်လၢနပၤအီတဖန်ခဲလၢန့တကွ်.

စးထီဉ်ရဲဉ်လီၤနလၢအဘဉ်ထွဲဒီးနၤဒီးအလုအပူတဖန်-စးထီဉ်ဖုကပူအပီးအလီတုၤစုကဝဲလၢအအိဉ်လၢနဒဲဖဲအပူတဖန်န့တကွ်. သ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်လၢတင်ကမၤသီထီဉ်ကွၤနဖီလစံဉ်ဖဲတင်မၤထီထီဉ်အပတီၢ်တခါလၢလၢဝံၤအခါ,မၤန့တံးဃီပီးလီအသီဒီးပီးလီစုကဝဲအသီတဖန်အခါတကွ်. ပုၤအါတကွ်သါပုၤနီဉ်တင်ဆီတလဲသ့တဖန်အံၤ,ဟံတုၢ်ဘဉ်တင်သ့တဖန်အံၤဒီးတင်တအုန်ကီအီဖဲနကလိဉ်မၤတင်ဃုထီဉ်ကဒါတင်တခါအခါန့ဘဉ်.

ဆိကမိဉ်ထီဉ်တင်ကိးမၤဒဲးလၢနပၤအီန့တကွ်. ပုဉ်ဃုနကူကၤဒဲန့အသီးပီးလီဒဲးနစးတံးနီဉ်ဒီးစးအပီးအလီတဖန်န့တကွ်. နကလိဉ်သ့ညါတင်လၢတင်ထၢန့ဃုတမံၤလၢလၢမ့တမ့တင်ကဟ့ဉ်လီၤတင်အတၢ်ဟံပနီဉ်လၢပီးလီလီၤလီၤဆီဆီအဂီဒဲးစုကဝဲတဖန်န့တကွ်. ဖဲဖီလစံဉ်ခဲလၢန့အိဉ်ဒီးပုၤအုန်ကီတင်တဂၤဃီအခါဒဉ်လံာ်,တင်ဘဉ်ဒီလၢနသီလုဉ်န့ညါနကလိဉ်တင်ကျါဘျာအီလၢတင်အုန်ကီအဖီလစံဉ်လီၤဆီဆီတခါအဖီလၢတင်ဒဲးဒီးနဟံဉ်ဒီးပီးလီတင်အုန်ကီဘဉ်န့လီၤ.

တၢ်ဒွဲးဝဲဒဉ်ပီးလီတဖန်န့အိဉ်ဖဲ www.areyoucovered.vic.gov.au ဒီးအမၤစၢၤတင်ကမၤပွဲၤကွၤအီအလဲအတၢ်ထီဉ်ဒွဲးတယာ်န့လီၤ.

တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်လၢပုၤဒီးလဲအိဉ်ဟံဉ်တဖန်အဂီ

မ့ၢ်န့သ့ညါလၢနမၤန့ပီးလီတင်အုန်ကီလၢတင်ကဒီသဒါတင်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးနၤတဖန်အဂီန့ဉ်န့. တၢ်အုန်ကီအဖီလစံဉ်တနီၤန့မၤစၢၤဟ့ဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢတင်လီၢ်တခါလၢတင်ကအိဉ်(တစိတလီၢ်တၢ်အိဉ်ကဒု)ဖဲနဟံဉ်လၢနဒီးလဲလီၤအိဉ်ဆိးမ့ၢ်တသ့လၢအခါန့လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤလၢတင်ကထီဉ်သတြီၤကွၢ်ဖီလစံဉ်တဖန်အတၢ်တဒဲးလီၢ်အသးန့လီၤ.

တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်လၢတၢ်သ့အီသ့-

ဒီန့နဟံဉ်ဒီးပီးလီလၢအအိဉ်လၢအပူဖဲနမ့ၢ်သးဃီနသးဆူဟံဉ်အံၤအပူအခါ,ဖဲနမ့ၢ်ဟံးန့ဟံဉ်တၢ်အုန်ကီဒီးဖဲနမၤဂ့ၤထီဉ်ဟံဉ်အတၢ်အိဉ်သးတခါလၢလၢအကတီၢ်အဂီတဖန်တကွ်. သ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်လၢတင်ကဟံဉ်ဃုတင်ဂီၤတဖန်အံၤလၢတင်လီၢ်လၢအပူဖျးမ့ၢ်ဒဲးန့အဝဲသ့ဒဲးတင်ကွၢ်သတြီၤဖဲနမၤတၢ်ဃုထီဉ်အခါကသ့အဂီန့လီၤ.

တၢ်နၢ်ပၢ်နတ်ကျိာ်ဘာအခိပညိမ့ၢ်ဝဲတၢ်သွပ်ညါတၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်ဒီးတပၣ်ဃုာ်လၢနတ်အုၣ်ကီၤအပူၤမ့ၢ်ဒ်သိးနတူၢ်ဘၣ်တၢ်သးဂၢ်သးကျၢၤလၢနဘၣ်တၢ်ဒိသဒါနမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိလစံၣ်ခဲလၢနတမ့ၢ်တခါဃီဘၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပၣ်ဃုာ်တၢ်ကျိာ်ဘာအနီၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးတမံၤဃီဘၣ်. တၢ်အံၤအကါဒိၣ်လၢနကွံၢ်သမံသမိးကွၢ်ဖိလစံၣ်ဒီးသွပ်ညါနဘၣ်တၢ်ကျိာ်ဘာနဒီးမနုၤတဖၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်အူအတၢ်ကျိာ်ဘာ

ဟံၣ်အတၢ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံၣ်အါတကွံၢ်ကျိာ်ဘာတၢ်ဘၣ်ဒိလၢအကဲထီၣ်အသးခိဖျိမ့ၢ်အူပၣ်ဃုာ်ပုၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်တဖၣ်သနကွၢ်ဘၣ်တဘၣ်တပၣ်ဃုာ်တၢ်ဘၣ်ဒိလၢတပၣ်ဃုာ်မ့ၢ်အူအလၢဘၣ်အီၤလီၤလီၤ,အဒိဒ်သိးတၢ်ဘၣ်ဒိလၢတၢ်ကိၢ်မ့ၢ်အူလုၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖၣ်ဆါတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ဖိလစံၣ်တနီၤန့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်တၢ်လၢတဟ့ၣ်လီၤဝဲတဖၣ်ကလီၤဆီလီၤအသးဒ်သိး-

- » မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်လၢတၢ်ဆါကတီၢ်စ့ၤန့ၢ် 72 န့ၣ်ရံၣ်ဖဲနပူၤနဖိလစံၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.
- » ဒွဲၣ်အူအိၣ်ထီၣ်ဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- » မ့ၢ်အူကဲၤထီၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်တပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကွံၢ်ကပၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးအတၢ်ဘျါတဖၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

နတ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံၣ်ကစံးဝဲဒၣ်တၢ်လၢတၢ်ကျိာ်ဘာအီၤဒီးတကျိာ်ဘာအီၤလၢမ့ၢ်အူအတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကလံၤမ့ၢ်ဒီးထံဒိၣ်အတၢ်ကျိာ်ဘာ

တၢ်ကျိာ်ဘာလၢထံဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တၢ်တထၢန့ၢ်အီၤလၢတၢ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံၣ်တခါအပူၤထီၣ်ဘိဘၣ်-ကဲတၢ်အဂ့ၤလၢတၢ်ကသမံသမိးအီၤအသိတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ထံဒိၣ်န့ၣ်အကဲထီၣ်အသးလၢတၢ်ဆါကတီၢ်တခါလၢလၢ,လၢတၢ်လီၢ်တခါလၢလၢသ့ၣ်လီၤ. ဖဲနမ့ၢ်တအိၣ်ဆိးလၢတၢ်လီၢ်လၢအဘူးဒီးထံအကျိၤတခါဒၣ်လၢန့ၣ်,ထံဒိၣ်ကကဲထီၣ်အသးလၢနလီၢ်ကဝီၤအပူၤလီၤ. ဖဲနဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်ကျိာ်ဘာလၢထံဒိၣ်အဂီၢ်အခါအကါဒိၣ်လၢနသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢ-

- » တၢ်ကျိာ်ဘာလၢထံဒိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤဆီလီၤအသးဒီးတၢ်ကျိာ်ဘာလၢကလံၤမ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ. သံကွၢ်နပူၤအုၣ်ကီၤတၢ်လၢတဒးသွပ်ညါတၢ်အခိပညိလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်တခါစုာ်စုာ်တကွံၢ်. ဟံၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံၣ်တဘျီမံၤန့ၣ်ကျိာ်ဘာတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအကဲထီၣ်အသးခိဖျိကလံၤမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. သနကွၢ်ဖိလစံၣ်တဘျီမံၤန့ၣ်တကျိာ်ဘာဝဲဒၣ်ထံန့ၣ်လီၤခိဖျိပဲတရီၤမ့ၢ်ပဲတရီၤဒီးတဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိလၢအကဲထီၣ်အသးခိဖျိတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢအအိၣ်ဟံၣ်လဲၣ်ဒီးဟံၣ်လၢညါတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.
- » အကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကမၤထီၣ်ရီၤတၢ်ပၤဃာ်ကတီၢ်နဟံၣ်ဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်လၢတၢ်ကဟးဆွဲးတၢ်ကဲထီၣ်အသးသတူၢ်ကလၢအဃိတၢ်ဟးဆွဲးဘၣ်နတ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အုၣ်ကီၤခံကလၢ်

တၢ်အုၣ်ကီၤဟံၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢ်အတၢ်ကျိးဘၢ

စ့ၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးအအါကတၢ်လၢနပုၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤလၢကဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲနဟံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒိမ့တမ့ၢ်ဟးကွၢ်ဟါဂီၤအခါန့ၣ်လီၤ. စ့ၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးန့ၣ်ညီန့ၣ်ဒီးသန့ၤထီၣ်လၢနဟံၣ်အလုၢ်အပူၤဒီးစ့ၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးအအါကတၢ်လၢနဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤသ့လၢနပုၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအအိၣ်သ့ဖဲနမၤတၢ်ဃုထီၣ်ကဒါတၢ်တခါအခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထၢန့ၣ်ပုၤကွၢ်ခဲလၢ်အတၢ်ကျိးဘၢ

ဖဲနပုၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤလၢကကျိးဘၢတၢ်အလဲခဲလၢ်ခဲဆ့လၢတၢ်ဘျီဘၣ်ကွၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါကွၢ်နဟံၣ်တုၤတၢ်အိၣ်သးဒ်အအိၣ်လၢအခိၣ်ထံးအသိးန့ၣ်,မၤစ့ၤလီၤတၢ်လီၤပျီၤဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤဘၣ်တၢ်စ့ၤကံးဆိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကျိးဘၢတခါအံၤတၢ်တဟ့ၣ်အီၤထီၣ်ဘၣ်ဒီးညီန့ၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်အပူၤဒိၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်သ့အီၤသ့-

နတၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်ဒီးပီးလီၤတၢ်ထုးဖျါအတၢ်ဟံၣ်ဖျါ (Product Disclosure Statement, PDS) ကတဲဘၣ်နၤမ့ၢ်နအိၣ်ဒီးတၢ်ကျိးဘၢလၢတၢ်အုၣ်ကီၤဖျိၣ်အီၤမ့တမ့ၢ်တၢ်မၤပုၤကွၢ်အတၢ်ကျိးဘၢခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်လၢကသံကွၢ်ပှၤအုၣ်ကီၤတၢ်

သံကွၢ်- နဖီလစံၣ်ကျၢ်ဘၢတၢ်မနုၤလဲၣ်

မ့ၢ်အပၣ်ဃုာ်တၢ်ဒိသဒါထီၣ်ဒိၣ်,မ့ၢ်အူၤကလံၤမ့ၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်တၢ်တတၢ်တနီၤအဂၤတဖၣ်န့ၣ်နီၤ.

သံကွၢ်- မ့ၢ်တၢ်တတၢ်တနီၤန့ၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အခီပညီၣ်လဲၣ်.

မ့ၢ်ယဖီလစံၣ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်ကတိၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒိသး"ထီၣ်ဒိၣ်"မ့ၢ်တမ့ၢ်"ကလံၤမ့ၢ်"ဒ်လဲၣ်.

သံကွၢ်- မ့ၢ်ယအိၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤဖျိၣ်အတၢ်ကျၢ်ဘၢတၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်မပျဲၤကဒါက့ၤတၢ်ခဲလၢ်အတၢ်ကျၢ်ဘၢတၢ်.

ဖဲအမ့ၢ်တၢ်အုၣ်ကီၤဖျိၣ်န့ၣ်,အတကျၢ်ဘၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤနဟံၣ်အဂီၢ်အလဲခဲလၢ်ဘၣ်.

သံကွၢ်- ဖဲယဟံၣ်မ့ၢ်တအိၣ်လၢကအိၣ်ဆိးလၢအပူၤအခါမ့ၢ်ယကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တစိၣ်တလီၢ်တၢ်အိၣ်ကဒုအလီၢ်နီၤ.

မ့ၢ်ယဖီလစံၣ်ကျၢ်ဘၢတၢ်အိၣ်ဆိးလၢတၢ်ဒီးလဲၣ်အိၣ်ဟံၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံၣ်ဒွဲအပူၤနီၤ. တၢ်အံၤပၣ်ဃုာ်တၢ်ကလဲၤပၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢတၢ်ကကွၢ်ထွဲန့ၣ်အီၤအဂီၢ်နီၤ.

သံကွၢ်- တၢ်မၤကဆိကွၢ်တၢ်အလဲပၣ်ဃုာ်နီၤ.

မ့ၢ်ဖီလစံၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်လၢတၢ်ကသုးကွၢ်တၢ်ကမ့ၢ်ဖဲတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢထီၣ်ဒိၣ်,မ့ၢ်အူၤအိၣ်တၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကလံၤမ့ၢ်လီၤဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်နီၤ.

သံကွၢ်- တၢ်လၢတၢ်တထၢန့ၣ်ဃုာ်တဖၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

ပီးလီၤလီၤလီၤဆီဆီမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်အိၣ်သးလီၤလီၤဆီဆီလၢတၢ်တကျၢ်ဘၢအီၤခီဖျိတၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

သံကွၢ်- တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လီၤလီၤဆီဆီလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤစုလၢတၢ်ဃုထီၣ်လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်အဂီၢ်အိၣ်နီၤ.

ဖီလစံၣ်တနီၤဟံၣ်ပနီၣ်ဃုာ်တၢ်လၢတၢ်ဃုထီၣ်န့ၣ်လီၤ,ဒ်သးတၢ်ကျၢ်ဘၢထီၣ်ဘး \$5,000 လၢကလံၤမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ဒိအဂီၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်တၢ်ဘျီထီၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်မပျဲၤက့ၤတၢ်အပူၤအိၣ်ထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်လီၤ.

သံကွၢ်- စုကဘၣ်ဟ့ၣ်စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တချုးပှၤအုၣ်ကီၤတၢ်ကျၢ်ဘၢတၢ်ခဲလၢ်ဘၣ်အခါမ့ၢ်ယကဘၣ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လၢယကစၢ်အစုထၢၢ်အပူၤန့ၣ်ထဲလဲၣ်.

သံကွၢ်- မ့ၢ်ယဖီလစံၣ်ကျၢ်ဘၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤတၢ်အလဲအါထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်နီၤ.

အဒိန့ၣ်, တၢ်မၤလီၤပျီၤဟံၣ်, တၢ်သုးကွၢ်ကဲအဲးစပဲးတီး(စ), ကီၢ်ကးကရၢအလဲဒီးစဲၣ်နီၤအတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်,အဒိဒ်သးပှၤတုၤကဲထီၣ်ဟံၣ်အဂီၢ်တဖၣ်ဒီးပှၤဟံၣ်ထံသမံသမံတၢ်လီၢ်အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်အီၤသ့-

ပှၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတဂၤအတၢ်မၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤစၢၤပှၤလၢအဖီၣ်ဃုာ်ဖီလစံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးနဖီလစံၣ်အခါ, ဆဲးကျိးဘၣ်နပှၤအုၣ်ကီၤတၢ်ဒီးသံကွၢ်အီၤလၢကရဲပှၤနတၢ်တကွၢ်.

မဲမလီထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်ဖိလစံၣ်အခါဘၣ်သမံသမိးမနုၤလဲၣ်

မ့ၢ်ယဖိလစံၣ်ကျၢၢ်ဘၢတၢ်လီၤပျံၤလၢအဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ခါ.

တၢ်သ့ၣ်ညါနတၢ်လီၤပျံၤ,အဒိဒ်သိးထံဒိၣ်မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်,ဒီးမလီၤတၢ်အကျၢၢ်ဘၢဝဲဒၣ်ခိဖျိန့ၣ်ဖိလစံၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

မ့ၢ်ယအိၣ်ဒီးတၢ်ကျၢၢ်ဘၢအလၢအပွဲၤခါ.

ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကီၤဖျိၣ်အတၢ်ကျၢၢ်ဘၢန့ၣ်,သမံသမိးဘၣ်မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကဒါကွၢ်တၢ်အလဲဆိတလဲအသးခါတက့ၢ်. ဖဲအမ့ၢ်ဆိတလဲအသးန့ၣ်,နကြၢၤမၤဘၣ်လီၤနတၢ်ကျၢၢ်ဘၢလီၤ. လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ်- www.areyoucovered.vic.gov.au လၢတၢ်ကယုသ့ၣ်ညါတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါနဟံၣ်မ့တမ့ၢ်မပွဲၤကွၢ်န့ၣ်တဂၢၢ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်အဂီၢ်အပူၤကလၢၣ်ထဲလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

မ့ၢ်ယမၤတၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်လၢယဟံၣ်အဂီၢ်ခါ.

တဲဘၣ်နပူၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ကီၤဘၣ်ပးတၢ်ဆိတလဲတမံလၢလၢနမၤအီၤလၢနဟံၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးနတၢ်ကျၢၢ်ဘၢန့ၣ်ဒီးသန့ထီၣ်လၢဟံၣ်လၢနဘျီဂ့ၤထီၣ်ကဒါအလုၢ်အပူၤအဖီခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ခွဲးယာ်လၢအဂ့ၤတခါခိဖျိနမၤဂ့ၤထီၣ်နဟံၣ်အဃိအကဒိသဒါနလၢနဆၢၣ်တၢ်တတၢ်တနါကဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်-အခိပညီန့ၣ်စ့လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်ပူၤအိၣ်ကီၤတၢ်န့ၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကစ့ၤလီၤဝဲလီၤ.

မ့ၢ်ယဖိလစံၣ်အတၢ်ဘျၢဆိတလဲအသးခါ.

ဖးဘၣ်နတၢ်မလီၤထီၣ်ကွၢ်တၢ်အတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢတၢ်မလီၤထီၣ်ကွၢ်တၢ်တခါလၢလၢအဂီၢ်တက့ၢ်.

ယစ့လၢယကဘၣ်ဟ့ၣ်တချုးပူၤအိၣ်ကီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပွဲၤန့ၣ်မ့ၢ်အဘၣ်ဒီးလၢယဂီၢ်ခါ.

တၢ်မၤဘၣ်ကွၢ်နစ့လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်တချုးပူၤအိၣ်ကီၤတၢ်ဟ့ၣ်ပွဲၤန့ၣ်မၤဘၣ်ဒိနစ့လၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်တလီၤစုၣ်စုၣ်ဆူပူၤအိၣ်ကီၤတၢ်အအိၣ်သ့လီၤ,အဃိမလီၤတၢ်အဘၣ်လီၤအသးဒီးနကတီၢ်အံၤတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးနစ့ဟံၣ်ကသ့အီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်သ့အီၤသ့-

ဆိလီၤတၢ်တဲသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တခါလၢတၢ်ကသမံသမိးကွၢ်န့ၣ်ဖိလစံၣ်တနီၣ်စုၣ်စုၣ်တက့ၢ်. တၢ်ဟံၣ်နတၢ်ကျၢၢ်ဘၢဒီးနတၢ်အိၣ်သးလၢခံကတၢ်န့ၣ်မၤစၢၤမလီၤတၢ်နဘၣ်တၢ်ဒိသဒါနဖဲတၢ်တမံမဲၤလဲၤကမၣ်အသးအခါန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တၢ်ကထိၣ်သတၢ်တြၢ်အုၣ်ကီၤအဖီလစံၣ်တဖၣ်ဒဲလဲၣ်.

ဆီတလဲကွၢ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤမုၢ်ကျိၤကွၢ်အဂ့ၤကတၢၢ်တဘိလၢတၢ်ကဟ်ကီၤဘၣ်စ့ဒီးမၤန့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤပုၤတၢ်လၢအဂ့ၤဒိၣ်ထီၣ်တခါန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်သွပ်ညါမၤလိဒုးန့ၢ်ဝဲဒၣ်လၢပုၤဘၣ်ထီၣ်ရံၤဟံၣ်ဖိပိၤအါတကွၢ်ဟ်ကီၤဘၣ်စ့န့ၢ်အစ့ၤကတၢၢ် 20 မျးကယၤ လၢအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်ကျိၤဘၢခီဖျိတၢ်ဟးကွၢ်ဟ့ၣ်ပုၤတၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်အဝဲအံၤမုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤလၢအမၤစၢၤန့ၢ်လၢနကယုထၢပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအဂ့ၤကတၢၢ်ဒီးဖီလစံၣ်လၢအဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

သမံသမိးဘၣ်နဖီလစံၣ်န့ၢ်ကျိၤဘၢတၢ်မနုၤလဲၣ်တကွၢ်- တၢ်န့ၢ်မုၢ်အကျိၤဘျၢန့ၢ်အတၢ်တတၢ်တနီၤဒိးသိးထီၣ်,မုၢ်အူဒီးကလံၤမုၢ်တဖၣ်. မုၢ်နဘၣ်တၢ်ကျိၤဘျၢန့ၢ်မုၢ်နီၤဖဲနမုၢ်အိၣ်လၢတၢ်လီၤလၢအကဲတၢ်လီၤပျံၤလၢန့ၢ်တၢ်တတၢ်တနီၤတခါမ့ၢ်တမ့ၢ်အါန့ၢ်အပူၤ.

သမံသမိးတၢ်လၢအပၣ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်လၢတပၣ်ဃုၣ်တဖၣ်တကွၢ်- မၤလီၤတၢ်န့ၢ်သွပ်ညါတၢ်လၢတၢ်ကျိၤဘၢအံၤမုၢ်မနုၤလဲၣ်ဒီးတၢ်လၢတၢ်ကျိၤဘၢအံၤမုၢ်မနုၤလဲၣ်ဒီးဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်ဒီးတလိၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၢ်တကွၢ်.

သမံသမိးတၢ်ကျိၤဘၢလၢနဂီၢ်- ကွၢ်ဘၣ်မုၢ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤလၢအဂၤဃုအပူၤလၢတၢ်ကျိၤဘၢတခါပီၤအဂီၢ်ဒဲလဲၣ်န့ၢ်တကွၢ်.

သမံသမိးဘၣ်နတၢ်ဃုကဒါစ့အတၢ်ဟ်ပနီၣ်တဖၣ်- ကွၢ်ဘၣ်မုၢ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်ကဟ့ၣ်န့ၢ်အါကတၢၢ်လၢတၢ်ဃုအကလုာ်လၢတဒိးသိးလီၤအသးအဂီၢ်ဒဲလဲၣ်တကွၢ်.

ဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤဟ်- ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤအါတကွၢ်ကပျဲနမၤဘၣ်လီၤနတၢ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤဟ်န့ၢ်လီၤ. ထီၣ်ဒွးကွၢ်တၢ်န့ၢ်ဘျးန့ၢ်ဖျိလၢအမုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤဟ်လၢအပူၤဘၣ်ဒီးတၢ်ကျိၤဘၢလၢအထီၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢတၢ်အၢၣ်လီၤဟ်လၢအပူၤဒိၣ်ဒီးတၢ်ကျိၤဘျၢစ့ဝဲဒၣ်တဖၣ်န့ၢ်တကွၢ်.

ဆိကမိၣ်ထီၣ်တၢ်ကဟ်ဖျိထီၣ်ဖီလစံၣ်ခါတကွၢ်- ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤတနီၤကပျဲနဟ်ဖျိဃုာ်နဟံၣ်ဒီးပီးလီၤအတၢ်အုၣ်ကီၤန့ၢ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲတၢ်လၢအပူၤဘၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးဖီလစံၣ်လီၤဆိခါအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ဖဲတင်တတၢ်တနီတခါကဲထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

1. အိၣ်ဘၣ်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးတကွာ်

ဖဲနဟံၣ်ထံမ့ၢ်လၢတၢ်လံၤအီၤန့ၣ်,ထီၣ်ဘိန့ၣ်ကွၢ်ထွဲပလီၢ်နသးတကွာ်. တဘၣ်က့ၤန့ၣ်ဆူနဟံၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်အိးထီၣ်မ့ၢ်အူတုၤလီၤလၢပုၤစဲၣ်နီၤတဂၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိးလီၤမ့ၢ်အူအပုၤစဲၣ်နီၤ,မ့ၢ်အူအပဒိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကီၢ်ကးကရၢတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပုၤသမံၤသမိးတၢ်မၤလီၤတၢ်လၢအပူၤဖျဲးလၢနကမၤအီၤအခါန့ၣ်တကွာ်. ပလီၢ်ပဒိသးဒီးထံအတၢ်ဘၣ်ဒိဝဲဒိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကွာ်အဂီၤလၢနဟံၣ်ပူၤ,က့ၤထီၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်က့ၤထီၣ်ဖဲထံဒိၣ်ကဲထီၣ်အသးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်တကွာ်. တဘၣ်နီၣ်သိလ့ၣ်တခါလၢအဘၣ်ဒိဒီးထံနီၣ်တဂ့ၤ.

2. ဆဲးကျိးဘၣ်နပုၤအူၣ်ကီၢ်တၢ်တကွာ်

မၤန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ဃုထီၣ်ကဒါတၢ်အကျိၤအကွၢ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်ကမၤန့ၢ်တစိၢ်တလီၢ်တၢ်အိၣ်ကဒုဒီးဂီၢ်ဂီၢ်အူတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်က့ၤဖဲနမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်အီၤအခါတကွာ်. ဖဲနမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်သးထီၣ်လၢနတစိၢ်တလီၢ်တၢ်အိၣ်ကဒုန့ၣ်,နကြၢးကတိၤတၢ်ဒီးပုၤအူၣ်ကီၢ်တၢ်အစုၤကတၢ်သၢလိတချူးနတၢ်အိၣ်ကဒုအဆၢကတီၢ်ကတၢ်အခါန့ၣ်လီၤ.

3. ဒိတၢ်ဂီၤတဖၣ်

တချူးတၢ်မၤကဆဲးကဆိတၢ်အခါ,ဒိဘၣ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်ဒီးရဲၣ်လီၤတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးခဲလၢ်တကွာ်.

4. မၤကဲထီၣ်နဟံၣ်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးဒီးမၤဘၣ်မၤဘၢနတၢ်စုလီၢ်ဒ်သိးအသုတဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဆူညါတဂ့ၤအဂီၢ်တကွာ်

မၤန့ၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်မၤအပတီၢ်လၢအဂ့ၢ်အခါးဘၣ်လၢကဒိသဒါနဟံၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဒိအါထီၣ်န့ၣ်တကွာ်. တၢ်အံၤပုၤဃုတၢ်သးကွၢ်ပီးလီၤလၢအတဘၣ်ဒိလၢတၢ်လီၢ်လၢအပူၤဖျဲးတခါ(အဒိဒိတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးအခိၣ်ဒုမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢအကစီၤထီၣ်)မ့ၢ်တမ့ၢ်ဟံၣ်လီၤတၢ်ဖိၣ်ဂၢ်ဃာ်အီၤတခါလၢအလိတကွာ်.

5. မၤကဆဲးကဆိနဟံၣ်ဖဲနမၤအီၤပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးမ့ၢ်သ့အီၤအခါ

သးကွၢ်ပီးလီၤလၢအဘၣ်ဒိတမံၤလၢလၢနဟံၣ်ပူၤလၢကဲတၢ်လီၤပျံၤလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချူအဂီၢ်အဒိဒိတၢ်ကံးညာ်လီၤဆူၣ်နီၤဒီးချီၣ်ကါပဲး(တ)တဖၣ်န့ၣ်တကွာ်. တဘၣ်ကွၢ်ပီးလီၤလၢတၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်သ့တဖၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်လၢအမ့ၢ်ကဲထီၣ်ဆူၣ်ချူအတၢ်ဂ့ၢ်ကီတခါန့ၣ်တဂ့ၤ. ပဟ့ၣ်ကူၣ်လၢနတလဲၤဘူးဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အပီးအလီၤလၢအဘၣ်ဒိဖဲအမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်ဖုးဒီးအဲးစပဲးစတီး(စ)မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လီၤပျံၤလၢအဂၤတဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်နကလိာ်ဘၣ်လံာ်တီလံာ်မိဒ်လံာ်တဖၣ်လံာ်.

တၢ်ဆဲးကျိးအဂ့ၢ်လီၤတၢ်တဖၣ်- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနပှၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤမ့တမ့ၢ်ပှၤကဲခါၣ်စးဆါန့ၢ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အုၣ်ကီၤအဖိလစံာ်အနီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်- ဖိလစံာ်အနီၢ်ဂံၢ်ဒီးလံာ်လဲၤလၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

က့ၢ်ပနီၣ်တဖၣ်- န ID ဒီးနီၢ်ဂံၢ်ခူသ့ၣ်တခါလၢလၢမ့တမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးဒီးနစရီၤလၢအအိၣ်ဒီးနပှၤဟ့ၣ်နၤဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲယတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမ့ၢ်ဟါမၢ်မ့တမ့ၢ်ဟးကွၢ်ဟးဂီၤအခါဘၣ်မၤဒ်လံာ်.

ဖဲနမ့ၢ်သ့ၣ်နီၣ်ပှၤဟ့ၣ်နၤတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်အမံၤန့ၣ်, ကိးအဝဲသ့ၣ်ဒီးဟ့ၣ်အီၤဒီးနဂ့ၢ်နကျိၤလီၤတၢ်(နမံၤ, အိၣ်ဆိးလီၤကျိၤဒီးအိၣ်ဖျါမ့ၢ်နီၤ) ဒီးအဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤနကသ့ၣ်ဒီးနသံကွၢ်ဒီးဃုန့ၢ်နဖိလစံာ်အလံာ်အဒိတဘၣ်သ့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်တသ့ၣ်ညါပှၤလၢအဟ့ၣ်နၤတၢ်အုၣ်ကီၤတဖၣ်အမံၤဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အဂ့ၢ်တခါန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကကွၢ်ဃုအီၤလၢနအံၤမ့(လ) အပူၤမ့တမ့ၢ်စ့တၢ်အတၢ်ဆုၢ်စ့အစရီၤလၢနစ့တၢ်အအဲး(ဖ)အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်အီၤသ့-

မၤလီၤတၢ်လၢကယဲၢ်မ့ၢ်နလံာ်လဲၤအကါဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဟံကီၤအီၤလၢထၢၣ်လၢတၢ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်မၤဟးဂီၤအီၤတသ့ညီညီဒီးမ့ၢ်အူအိၣ်တသ့ညီညီမ့တမ့ၢ်ပူၤဖျဲးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤလီၤဆီဒိၣ်တၢ်အကါဒိၣ်ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဆိးလၢမ့ၢ်အူအိၣ်တၢ်မ့တမ့ၢ်ထံဒိၣ်ဆူၣ်အလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတင်ဗုကဒါတင်လဲတင်အဆာကတီၢ်ဘၣ်မုတ်လံာ်တင်မနုၤလဲာ်

1. ဆဲးကျိးဘၣ်ပှၤဟ့ၣ်တင်အုၣ်ကီၤတကွာ်

ဆဲးကျိးဒုးသွပ်ညါဘၣ်ပှၤဟ့ၣ်တင်အုၣ်ကီၤတသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအချၢတကွာ်. နတလိာ်သွပ်ညါတင်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဂီၢ်အကျိၤလီၤတံာ်လီၤဆဲးခဲလၢဒိးဘၣ်. နစးထီၣ်နတၢ်ဗုထီၣ်ကဒါလၢလီၤပှၤယဲၤအဖီခိၣ်,လၢလီၤတဲစိမ့တမ့ၢ်လၢနီၢ်ကစၢ်သ့လီၤ. နကွၢ်ဗုတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးမုၢ်နပှၤဟ့ၣ်တင်အုၣ်ကီၤကမၤန့ၢ်နတၢ်ဗုထီၣ်အဂီၢ်ယံာ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ထဲလဲာ်သ့ဖဲ financialrights.org.au/factsheet/insurance-claim-delayန့ၢ်လီၤ.

2. မၤကဲထီၣ်နဟံာ်ပှၤပှၤဖျဲးဖျဲးတကွာ်

တချုးမၤကဆိတၢ်အခါ,ကတိတၢ်ဒီးနပှၤဟ့ၣ်တင်အုၣ်ကီၤန့ၢ်တကွာ်. ဒိန့ၢ်တၢ်ဟးဂီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဂီၢ်မူတဖၣ်လၢနတၢ်ဗုထီၣ်အဂီၢ်တကွာ်. နပှၤဟ့ၣ်နဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤကရဲၣ်ကျဲၤဂီၢ်အူတၢ်ဘၣ်ကွၢ်တၢ်လၢကဒိသဒါတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဆူညါ,ဒိသိးတၢ်မၤကဆိကွၢ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ်,တၢ်ဟံာ်လီၤဆီအံၣ်လဲးတြိးအကျိၤတဖၣ်မ့တမ့ၢ်ဟံာ်လီၤထုတခါလၢဟံာ်အခိၣ်ဒုအလီၤန့ၢ်လီၤ. တချုးနကွၢ်န့ၢ်လီၤဆူနဟံာ်အပူၤအခါဘၣ်တဘၣ်နကလိာ်ဘၣ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်မၤတၢ်ဘၣ်ဃးအံၣ်လဲးတြိးမ့တမ့ၢ်ပှၤသမံသမိးမၤလီၤတၢ်တၢ်တကၤန့ၢ်လီၤ.

3. တၢ်သမံသမိးဟံာ်ထံတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး

နပှၤဟ့ၣ်နဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤကဆၢန့ၢ်နပှၤတဂၤလၢကသမံသမိးတၢ်ဘၣ်ဒိဒီးဃုသ့ညါတၢ်မနုၤမၤဘၣ်ဒိအီၤလဲာ်န့ၢ်လီၤ. အကွၢ်နံၤယၢ်တဖၣ်မ့တမ့ၢ်ပှၤစဲၣ်နီၤအဂၤတဖၣ်ဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကလိာ်ဘၣ်အီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအဒိၣ်အမုၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,လၢအဒိၣ်သိးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အကွၢ်အဂီၢ်အတၢ်ဘၣ်ဒိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

4. တၢ်ဗုထီၣ်အတၢ်ဆၢတံာ်

နပှၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤကဆၢတံာ်လီၤမ့ၢ်အကတူၢ်လီၤမ့တမ့ၢ်သမၤကွၢ်နတၢ်ဗုထီၣ်လၢအဒိးသန့ထီၣ်လၢနဖီလစံာ်ဒီးစဲၣ်နီၤတၢ်ဟံာ်ဖျါတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

- ဖဲမ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤအခါ,အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ် *Scope of Works* (တၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢတၢ်လိာ်မၤအီၤ) အလံာ်လၢအကွဲးရဲၣ်လီၤတၢ်ဘၣ်ကွၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.
- ဖးဘၣ်လံာ်တဘၣ်အံၣ်လီၤတံာ်လီၤဆဲး-တၢ်မ့ၢ်ထံၣ်န့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဖဲတၢ်ဘၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၢ်တၢ်အံၣ်ဆီတလဲအသးသ့လီၤ.

5. တၢ်ကွၢ်သမံသမိးကွၢ်တၢ်ဗုထီၣ်

ဖဲနသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးနပှၤဟ့ၣ်နတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်ဆၢတံာ်န့ၢ်,နဗုထီၣ်လၢတၢ်ကွၢ်သမံသမိးကွၢ်နတၢ်ဗုထီၣ်န့ၢ်သ့လီၤ.

6. တၢ်အၢၣ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဃုထီၣ်

နပှၤဟ့ၣ်တၢ်အၢၣ်ကီၤကဟ့ၣ်တၢ်ဃုထီၣ်တဖၣ်အံၤအကျိၤတခါခါလီၤ-

- a. **ဘျီက့ၤထီၣ်,မၤပဲၤက့ၤမ့ၤတမ့ၢ်သ့ၣ်ထီၣ်က့ၤ**- ပှၤသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်တဂၤတၢ်ကဃုထီၣ်ဟံၣ်လီၤလၢကရံၣ်ကျဲၤတၢ်မၤအံၤ,ပၣ်ဃုၣ်လံာ်ဃးဃာ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်အယုၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤန့ၣ်လီၤ.
- b. **တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤစ့**- တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤစ့တခါအခီပညိၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢတၢ်အၢၣ်ကီၤအခီပနံၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျီလၢာ်စ့အလီၢ်,နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်စ့လၢတၢ်ကဟံးဖီၣ်မၤတၢ်ဒီးတၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်လၢနကစၢ်န့ၣ်လီၤ. သန့က့ၤ,နကဘၣ်သ့ပှၤသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးလဲးစ့ၣ်ဒီးလူၤဟံၣ်မၤထွဲတၢ်ဘျါခဲလၢာ်,မ့ၤတမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးနဟံၣ်အံၤန့ၣ်ကီၤအံၤလၢခါဆူညါတသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးတူၢ်လီၤတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤစ့တခါအခါ, အကါဒိၣ်လၢတၢ်ကသံသမိးစ့အနီၢ်ဂံၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ကျိၤဘၢဝဲဒၣ်တၢ်ဘျီဂ့ၤထီၣ်တၢ်အဂီၢ်ခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. အဂ့ၤကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ဃုအပူၤလၢပှၤသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးလဲးစ့ၣ်လၢတဒ်သိးလီၢ်အသးတဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တဘၣ်နကအဲၣ်ဒီးကွၢ်ဃုကျိၣ်စ့ပှၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်သဘျီလၢတၢ်ကမၤစၢၤနဆၢတၢ်လီၤမ့ၢ်နကတူၢ်လီၤတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်လီၤစ့အံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤလၢစ့

သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တက့ၢ်-

အကါဒိၣ်လၢတၢ်ကဆိကမိၣ်တၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢတၢ်ကဟ့ၣ်လီၤလၢစ့လီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တဘၣ်နကအဲၣ်ဒီးကွၢ်ဃုသဘျီကျိၣ်စ့အတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ကမၤစၢၤနဆၢတၢ်လီၤမ့ၢ်နကဟံးန့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤကဟ့ၣ်လီၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤစ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအကါဒိၣ်မးလၢတၢ်ကသံသမိးလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤကဟ့ၣ်လီၤလၢစ့အနီၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဒွဲးန့ၣ်ကကျိၤဘၢတၢ်ဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်လၢတၢ်ကလိာ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

အဂ့ၤကတၢ်န့ၣ်တၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ဃုအပူၤတဘျုးခါလၢပှၤသ့ၣ်တၢ်လၢအအိၣ်ဒီးလဲးစ့ၣ်လၢတဒ်သိးလီၢ်အသးအအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်သ့အီၤသ့-

ထီၣ်တၢ်အၢၣ်ကီၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သိဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ([insurancecouncil.com.au/code-of-practice](https://www.insurancecouncil.com.au/code-of-practice)) ဟံၣ်လီၤတၢ်လၢပှၤလၢအဟ့ၣ်တၢ်အၢၣ်ကီၤကဘၣ်မၤဖဲးဟံးဖီၣ်မၤတၢ်ဒီးနတၢ်ဃုထီၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပၣ်ဃုၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အတက့ၢ်လၢတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးလၢခံကတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးနတၢ်ဃုထီၣ်အတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနတၢ်ဃုကဒါတၢ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤအခါ

ဖဲနတၢ်ဃုကဒါတၢ်န့ၣ်တၢ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤအခါ, နကဒီးန့ၣ်တၢ်ဟံးဖျါတဘျီတဘျီလၢအကွဲးဖျါထီၣ်တၢ်မၤလၢတၢ်ကမၤအီၤလၢနဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖးဘၣ်တၢ်ဟံးဖျါလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢတၢ်ကထံၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကဆိတလဲမၤပွဲၤကွၢ်ဒီးတၢ်မၤန့ၣ်ဒီးတၢ်လၢတၢ်တဆိတလဲ,တမၤပွဲၤကွၢ်တဖၣ်မ့ၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးတၢ်ဟံးဖျါအံၤဘၣ်န့ၣ်,ဆဲးကျိးဘၣ်န့ၣ်ပုၤဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤတကွာ်. ဖဲနသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤဒီးအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်တၢ်ဘျီတဖၣ်အခါ,နတၢ်ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤဘၣ်တဘျီကဟ့ၣ်လီၤအသးလၢကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်မၤ,ဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးကျိၣ်စ့ဒ်တၢ်အၢၣ်လီၤအသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဃုထၢခံမၤလၢန့ၣ်လီၤ.

ဖဲနတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်မ့ၢ်သမၤအီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်နသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးတၢ်အစၢလၢအဟံထီၣ်န့ၣ်

ပုၤပုၤသ့တၢ်တီၣ်ထီၣ်တၢ်ကဒူးကဒုၣ်တခါဃုဒီးပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တခါလၢလံာ်ဖဲတၢ်ဃုထီၣ်လဲၤတၢ်အခါန့ၣ်သ့လီၤ.

ဖဲနတၢ်ဃုထီၣ်တၢ်မ့ၢ်သမၤအီၤမ့ၢ်တမ့ၢ်နသးမ့ၢ်တမ့ၢ်,ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤကဘၣ်ရှဲပုၤဘၣ်မၤန့ၣ်အဃိလဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမ့ၢ်နကတီၢ်ထီၣ်တၢ်ကဒူးကဒုၣ်တခါဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနမ့ၢ်မၤတၢ်ကဒူးကဒုၣ်တခါဆူပုၤဟ့ၣ်တၢ်အုၣ်ကီၤဒီးနသးမ့ၢ်တမ့ၢ်ဒီးဘၣ်တခါ,နကဒူးကဒုၣ်ဆူ Australian Financial Complaints Authority (AFCA) ခီဖျါတၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်လၢ **1800 931 678** မ့ၢ်တမ့ၢ်ခီဖျါအံၤမ့ၢ်(လ) **info@afca.org.au** န့ၣ်သ့လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤဃုဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်အခါ

ကျိၣ်စ့တၢ်တၢ်ပီၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးန့ၣ်မ့ၢ်အကလီ,တၢ်ဟံးအီၤလၢတၢ်ခူသ့ၣ်ဒီးတၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဆၢတံာ်တအိၣ်လၢပုၤလၢအလဲခီဖျါဘၣ်တၢ်အဂီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်လီၤပျီၤဘၣ်ထွဲဒီးကျိၣ်စ့အတၢ်ကီၤတၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤန့ၣ်သ့အတၢ်ဖီၣ်ဃးလၢအဒီးသန့ထီၣ်လၢစ့တၢ်ဟဲန့ၣ်အဂီၢ်ထံး,ဘၣ်စၣ်တၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်တမ့ၢ်လီၤအိၣ်ဆိးထံးအတၢ်အိၣ်သးန့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်.

ဖဲနမ့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢနသ့ၣ်ညါအိၣ်ဒီးဒုၣ်ကမၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်အဖီခိၣ်အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်,အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဘျီန့ၣ်ဖျါလၢတၢ်သ့ၣ်န့ၣ်ဖးသီတခါလၢတၢ်ဟံးတၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ခူသ့ၣ်ဃုဒီးကျိၣ်စ့အပုၤတၢ်ပီၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဂၤအအိၣ်န့ၣ်သ့လီၤ. ကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ပီၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်တဖၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အုၣ်ကီၤအတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်အဂီၢ်သ့စ့ၣ်ကိးလီၤ.

- » **Financial Counselling Victoria (ဘံးထံရံၤယါကျိၣ်စ့တၢ်တၢ်ပီၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး)-** လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် **www.fcvic.org.au/get-help** မ့ၢ်တမ့ၢ်ကိးဘၣ် **03 9663 2000**.
- » **National Debt Helpline (ထံကီၢ်ဒုၣ်ကမၢ်တၢ်မၤစၢၤအလီကျိၤ)-** လဲၤအိၣ်သကိးဘၣ် **www.ndh.org.au/financial-counselling**မ့ၢ်တမ့ၢ်ကိးဘၣ် **1800 007 007**.

အီးစတြဲလယါကျိၣ်စ့အတၢ်ကဒူးကဒုၣ်အပဒိၣ်

www.afca.org.au

1800 931 678

info@afca.org.au

